

מאת: ענת ורשבסקי
 איורים: ענת ורשבסקי
 הוצאה: כנרת
 קבוצת גיל: גנים צעירים

קריאה

טיפ לקריאה משפחתית

ספר יכול להעביר רעיון במילים מעטות. בספר כזה האיורים הם פתח להתבוננות ולשיחה על עולמם של הילדים. דרכם אפשר לגלות שבעזרת דמיון וחשיבה יצירתית גם דברים שנראים חסרי ערך, יכולים להפוך למשמעותיים.. כדאי להביט היטב באיורים ובמה שהם מספרים לנו ולשאול: האם פקק שלא מתאים לשום בקבוק הוא זבל? מה עוד אפשר לעשות עם צינורות?

שיחה

מה זה "סתם"?

תוכלו לשוחח ולשאול: מה אנחנו עושים בבית שהוא "סתם"? מה זה בכלל "סתם"? האם אנחנו נהנים גם מדברים שהם "סתם"? אולי נעשה "סתם" משהו יחד עכשיו?

סרטונים

איך חישוק הופך לכדור פורח?
ואיך מעודדים חשיבה יצירתית? צפו בסרטון וגלו רעיונות יצירתיים.

משחק

"סתם" חפצים

כמו בסרטון, גם אתם יכולים לחפש חפץ ולהמציא לו שימוש חדש: מה אפשר לעשות עם "סתם" בקבוק? ואיך אפשר לשחק עם "סתם" גליל נייר?

יצירה

צורות בחול

בעקבות היצירות בספר תוכלו גם אתם לצאת החוצה ולבדוק: מה רואים כשמטביעים את הנעל בחול? את כף היד? עלה? ומה אפשר לצייר בחול באמצעות מקל?

השראה

פינטרסט

[יצירות ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

שְׁלוּב הַסֵּפֶר

מדמיינים יחד

ילדים משתמשים בדמיון ויכולים לראות עולם ומלואו בחפץ פשוט, אפילו בפקק. בעזרת הדמיון מתפתחת חשיבה יצירתית ומקורית.

רגע של "סתם" יכול להוביל לשיעמום או לתסכול, אבל יכול להיות גם הזדמנות למשחק ולחיבור בין חברים. ככל שגדלה היכולת למצוא וליצור עניין באופן עצמאי, השיעמום פוחת, והעולם הופך למגרש משחקים מסקרן.

קְרִיאָה

קוראים יחד

הילד בסיפור משתמש בפריטים שונים ביצירתו כפעילות הטרמה אפשר להביא לילדי הגן מגוון חפצים ולהזמין ילד או ילדה להראות בתנועה שימוש לא רגיל בחפץ, בשעה ששאר הילדים מתבוננים ומנסים לזהות למה הכוונה.

להעשרה [קסם הדמיון בהצגת תיאטרון](#) שידור במרחב הפדגוגי.

הספר "סתם ים" שייך לקטגוריית ספרים הנקראת פִּיקְצ'בּוּק (picturebook). בספרים מסוגה זו חלקו העיקרי של הסיפור מועבר על ידי האיורים, ואי אפשר להבין בלעדיהם את עלילת הסיפור ואת מסריו. חשוב מאוד לאפשר לילדים להתבונן באיורים בעת הקריאה. לשם כך מומלץ לקרוא את הספר בקבוצות קטנות כשלכל ילד וילדה עותק אישי משלהם.

להרחבה על סוגת הפיקצ'רבוּק [picturebook לעומת ספר מאויר](#) – סרטון במרחב הפדגוגי גני ילדים.

ניבוי במהלך קריאת הסיפור כדאי לעצור ולהציע לילדי הגן לנחש מה יעשו הילדים בסיפור בחפצים שמצאו. לאחר הקשבה להצעותיהם ממשיכים לעמוד הבא ובודקים אם גם הסופרת והמאיירת ענת וְרָשָׁבֶטְקִי חשבה כמותם.

חשוב להבהיר לילדים כי אין תשובה נכונה, ולחזק אותם על הניסיון לדמיון.

"סתם ים" אָ אפשר לשתף את הילדים בשם הסיפור ולשאול אותם על מה הסיפור מספר לדעתם. לאחר הקריאה כדאי לחזור ולבדוק אם ההצעות שהעלו תואמות את העלילה.

ספר נוסף בנושא יצירתיות, דמיון וחפצים (גם הוא ראה אור בהוצאת "פיג'מה"): [המכונה](#)

שיחה

מה זה "סתם"?

שחזור הסיפור אָ ספרים מסוגת הפיקצ'רבוּק מאפשרים גם לילדים צעירים להתאמן בניצני קריאה מאחר והאיורים תומכים בעלילת הסיפור. במפגשים החוזרים עם הספר כדאי לשאול שאלות שיסייעו להם בשחזור העלילה, כמו: לאן הלך הילד? מה הוא עשה שם? מה הברווז חשב על מה שהילד עושה? למה הברווז החליט להצטרף אליו? מה הם עשו יחד?

קישור לחיי הילדים אָ אפשר לשאול: מתי אתם אומרים את המילה "סתם"? האם שיחקתם עם משהו שהיה "סתם" והפך למשהו אחר? תוכלו לתאר את המשחק? האם אתם אוהבים לעשות לפעמים "סתם משהו"? איזה "סתם משהו" אתם אוהבים?

יצירה

ציור בחול אָ יוצרים עולם מ"סתם"

גיבורי הסיפור מציירים ויוצרים פסלים בחול באמצעות חפצים שונים. הזמינו את ילדי הגן לצייר ולפסל בחול בחצר או בלוחות חול. אפשר לשלב "סתם" חפצים שנמצאים בארגז. את היצירות תוכלו לצלם ואת התמונות תוכלו לתלות על לוח ייעודי.

פעילות דומה מופיעה בהצעות לפעילות משפחתית שבסוף הספר. תוכלו להזמין את ההורים לשלוח תמונות וכך לחבר בין הגן לבין הבית.

סרטונים להעשרה אָ

["עיסוק באסמבלז' בגן הילדים"](#) אָ במרחב הפדגוגי גני ילדים

["ציור בחפצים"](#) ? במרחב הפדגוגי גני ילדים

יצירה

אילו הייתי הילדה שבסיפור...

שני העמודים האחרונים בספר מציגים את הצורך של ילדים במשחק וביצירה ואת האופן שבו הם מספקים צורך זה. הילדה שבסיפור מבקשת להצטרף לפעילות ומבינה בדיוק מה כוונתו של הילד ב"סתם". אפשר להזמין את הילדים להמשיך את הסיפור ולדמיין מה יכלו הילד והילדה לעשות יחד. לאחר השיח אפשר להזמין אותם ליצור את ההמשך במגוון אפשרויות וחומרים או בהמחזה.

להעשרה ?

["ילדים בקדמת הבמה ומאחורי הקלעים"](#) ? במרחב הפדגוגי גני ילדים

משחק

קופסת "סתם"

הכינו קופסת קרטון גדולה ובה חפצים שונים שלכאורה אין בהם שימוש, כמו: גילי נייר טואלט, עיתון ישן, גלגל קטן. תוכלו לבקש ממשפחות הילדים לתרום "סתם" חפצים משלהם. הוציאו בכל פעם חפץ אחר ושאלו את הילדים אם הוא "סתם" לדעתם, או אם יש להם רעיון מה לעשות בו. עודדו את הילדים להפליג בדמיון ויצירתיות. אפשר לעשות פעילות דומה בחצר הגרוטאות .

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org